

Ad animam negligentem

Πρὸς ψυχὴν ῥαθυμοῦσαν

Ψυχὴ, μὴ κατάπιπτε, μηδὲ θλίβου· μὴ προσλογίζου σεαυτὴν ἐν πλήθει ἀμαρτίας· μὴ ἐπισπῶ τὸ πῦρ πρὸς σεαυτὴν· μὴ λέγε ὅτι ἀπέρριψέ με ὁ Κύριος ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, οὐ γὰρ μὴ ἀρέσει τῷ Θεῷ ὁ λόγος οὗτος, καθότι αὐτὸς βοᾷ πρὸς σέ λέγων· λαὸς μου, τί ἐποίησά σοι ἢ τί ἐλύπησά σε ἢ τί παρηνώχλησα; Μὴ ὁ πεσὼν οὐκ ἀνίσταται; Ἡ ὁ ἀποστρέφων οὐκ ἐπιστρέφει; Ἀκούεις, ψυχὴ, τὴν τοῦ Κυρίου ἀγαθότητα; Μὴ γὰρ ὑπὸ χεῖρα ἄρχοντος ἢ στρατηγοῦ ἐπράθης ὡς κατάδικος; Μὴ θλίβου, ὅτι ἐσπάνισάς σου τὸν πλοῦτον· μὴ αἰσχύνῃ ἐπιστρέψαι, ἀλλὰ μᾶλλον εἰπέ, ὅτι ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου. 428 Ἀνάστα, ἐλθέ. Ὑποδέχεται σε· οὐκ ὀνειδίζει σε· μᾶλλον καὶ χαίρεται ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ σου. Ἐκδέχεται σε· σὺ μόνον μὴ αἰσχυνοῦ καθὼς ὁ Ἀδάμ, μηδὲ κρυβῆς ἀπὸ προσώπου Θεοῦ. Διὰ σέ ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη, καὶ ἀπορρίψαι σε ἔχει; Μὴ γένοιτο! Οἶδε γὰρ τὸν θλίβοντα ἡμᾶς, καὶ οὐδεὶς βοηθῶν, εἰ μὴ αὐτὸς μόνος. Ὁ Χριστὸς οἶδεν ὅτι ἄνθρωπος ταλαίπωρος ἐστίν. Μὴ οὖν ὀλιγορήσωμεν, ὡς τὸ πῦρ προσκείμενοι. Οὐ χρειαν ἔχει ὁ Χριστὸς βαλεῖν εἰς τὸ πῦρ· οὐ ποιεῖ αὐτῷ κέρδος ἀποστείλας ἡμᾶς εἰς τὴν κόλασιν. Θέλεις δὲ μαθεῖν τὰ τῆς κολάσεως πράγματα; Τοῦ γὰρ ἀμαρτωλοῦ διωκομένου ἀπὸ προσώπου Θεοῦ, τὴν κραυγὴν τοῦ κλαυθμοῦ αὐτοῦ οὐ μὴ ὑποστῶσι τὰ θεμέλια τῆς οἰκουμένης· γέγραπται γάρ· ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἡμέρα σκοτῶν καὶ γνόφου, ἡμέρα νεφέλης καὶ ὀμίχλης, ἡμέρα σάλπιγγος καὶ κραυγῆς. Καὶ γὰρ, ἐὰν ἄνθρωπος κατάδικος λάβῃ ἔξοριαν ὑπὸ ἄρχοντος, ἔτη δύο ἢ πέντε ἢ δέκα, ποῖον πένθος καὶ αἰσχύνῃ καὶ κλαυθμὸν δοκεῖς ἔχειν τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον; Ἀλλὰ ἐκεῖνος μὲν ἔχει παράκλησιν, τὸ τέλος τοῦ χρόνου ἐκδεχόμενος. 429 Θέλομεν οὖν καὶ τῶν ἀμαρτωλῶν τὸν χρόνον μαθεῖν· πῶς μέλλουσι τὴν ἔξοριαν προσκεῖσθαι, εἴκοσιν ἔτη ἢ ν' ἢ ρ' ἢ ς'; Πῶς δὲ ἔχομεν ἀριθμῆσαι τὸν χρόνον, ἐνιαυτῶν τε μηκέτι προσκειμένων εἰς ἀριθμὸν ἡμερῶν; Οὐαί, οὐαί! Ἀπροσδόκητος ὁ χρόνος οὗτος· καὶ γὰρ ἀνυπόστατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἀμαρτωλοῦς ἀπειλῆς. Ἀκούεις τὴν τῶν ἀμαρτωλῶν στενοχωρίαν; Μὴ οὖν σεαυτὸν καταισχύνης πρὸς τὴν ἀνάγκην ἐκείνην· οὐ γὰρ μὴ ὑποστῆς πρὸς τὴν ἀπειλήν. Πλῆθος ἔχεις ἀμαρτιῶν; Μὴ οὖν κατευλαβηθῆς τοῦ βοᾶν πρὸς Θεόν. Πρόσελθε, μὴ αἰσχυνοῦ. Τὸ στάδιον ἐγγύς. Ἀναστὰς ἀποτίναξον τὴν ὕλην τοῦ κόσμου. Μίμησαι τὸν ἄσωτον υἱόν, ὅτι σπανίσας πάντα ἤλθεν ἀναιδῶς πρὸς τὸν πατέρα· ὁ δὲ πατὴρ τὴν τούτου αἰχμαλωσίαν μᾶλλον ἐζήτησεν ἢ τὸν ἐξ ἀρχῆς ἐσπανισμένον πλοῦτον. Οὕτως ὁ ἀναιδῶς προσελθὼν, εὐγενῶς εἰσήλθε· γυμνὸς παραγενόμενος, ἐστολισμένος ἀπεδείχθη· μίσθιον ἑαυτὸν ἀποδείξας, εἰς τὴν δεσποτικὴν τάξιν ἀπεκατεστάθη. Πρὸς ἡμᾶς ὁ λόγος. Ἀκούεις τὴν τοῦ υἱοῦ ἀναίδειαν πόσα κατώρθωσε; 430 Κατανοεῖς δὲ καὶ τὴν τοῦ πατρὸς ἀγαθότητα; Καὶ σὺ οὖν, ψυχὴ, μὴ ἐντραπῆς. Κροῦσον! Ἀνάγκην προσδοκᾷς; Ἐπίμεινον τῇ θύρᾳ, καὶ λαμβάνεις ὅσων ἂν χρήζεις, κατὰ τὴν θείαν Γραφὴν τὴν λέγουσαν· διὰ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ, ἀναστὰς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. Οὐκ ἀπορρίπτει σε, οὐκ ὀνειδίζει σε διὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς πλοῦτον ἐσπανισμένον, ἄνθρωπε. Οὐκ ἐκλείπει γὰρ παρ' αὐτῷ χρήματα· πᾶσιν ἐπιχορηγεῖ προθύμως κατὰ τὴν ἀποστολικὴν φωνήν, αἰτεῖσθε παρὰ τοῦ δίδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ μὴ ὀνειδίζοντος. Εἰς λιμένα καθέζη; Ἀποβλέπου τὰ κύματα, ἵνα μὴ ἐξαίφνης τῆς ζάλης ἐπελθούσης ἀρπαγῆς εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ τότε μετὰ στεναγμοῦ ἄρξῃ λέγειν· ἤλθον εἰς <τὰ> βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταγιγίς κατεπόντισέ με. Ἐκοπίασα κράζων, ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου. Καὶ γὰρ ἀληθῶς ἄβυσσος θαλάσσης ὁ ἄδης, κατὰ τὴν δεσποτικὴν φωνὴν τὴν λέγουσαν, ὅτι

χάος μέγα ἐστὶν ἀναμέσον δικαίων καὶ ἀμαρτωλῶν. Μὴ οὖν σεαυτὸν κατακρίνης εἰς τὸ χάος ἐκεῖνο. Μίμησαι τὸν ἄσωτον υἱόν· κατάλειψον τὴν πόλιν τὴν λιμοκτόνον· ἀπόστα ἐκ τῆς τῶν χοίρων ταλαιπω 431 ρίας· παῦσαι ἀπὸ τῆς βρώσεως τῶν κερατίων, ἀλλ' οὐδὲ λάμβανε. Ἐλθέ οὖν σὺ παρακαλούμενος, φάγε ἀδιαλείπτως τὸ μάννα, τὴν τῶν Ἀγγέλων βρῶσιν. Ἐλθέ, ἵνα θεωρήσης τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ φωτισθῇ σου τὸ πρόσωπον. Ἐλθέ, κατασκήνωσον ἐν παραδείσῳ τρυφῆς. Κατάλειψον ὀλίγα ἔτη, κτῆσαι χρόνον αἰώνιον. Μὴ σε θορυβήσῃ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου τοῦ βίου τούτου. Ὅξὸν καὶ σύντομόν ἐστιν. Ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ ἕως νῦν τοσοῦτος χρόνος, ὡς σκιά παρήλθε. Γενοῦ ἕτοιμος τὰ πρὸς τὴν ὁδόν. Μὴ σεαυτὸν καταφορτώσης. Ὁ χειμῶν ἐγγύς· κατάλαβε τὴν σκέπη, ἣν καὶ ἡμεῖς διώκομεν χάριτι Χριστοῦ. Ἀμήν.